

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor bezpečnostní politiky

Praha 24. července 2013

Počet listů: 9

Extremismus

Souhrnná situační zpráva

2. čtvrtletí roku 2013

Obsah

1. Úvodník pro čtenáře	3
2. Informace k vývoji extremistické scény ve 2. čtvrtletí roku 2013	4
2.1. Situace v oblasti pravicového extremismu	4
2.2. Krajně-levicová scéna	5
3. Statistiky	6
3.1. Extremistická kriminalita ve 2. čtvrtletí roku 2013	6
3.2. Extremistická kriminalita ve 2. čtvrtletí roku 2013 podle krajů	8

1. Úvodník pro čtenáře

Po klidném prvním čtvrtletí extremistická scéna zase ožila. Protiromské nálady ve společnosti ji aktivizují. Neonacisté se snaží zviditelnit a mobilizovat ideologicky nezajímavé proti Romům, případně policistům. Anarchoautonomové se snaží Romy naopak bránit a proklamují, že jejich způsob vidění světa nabízí řešení soužití s touto minoritou.

Číslo ze sociologických výzkumů, která kvantifikují protiromské postoje, jsou alarmující. Frustrace části obyvatel ze sociálních, ekonomických, politických a případně i bezpečnostních problémů nahrává extrémním názorům. Část společnosti si viníka personifikuje v romské komunitě.

Ze strany romské populace často chybí očekávaná reflexe ze strany jejích autorit. Nůžky mezi majoritou a minoritou zůstávají stále široce rozevřené.

Nejedná se o novou výzvu, jednotlivé konfliktní scénáře jsou si často velmi podobné. Napětí pomalu za tichého přihlížení zodpovědných subjektů eskaluje. Stačí banální incident a dochází k pochodům k romským obydlím.

Demonstrace v Českých Budějovicích byly pro mnohé překvapením. Lze ale předpokládat, že takových překvapení nás čeká více. Interetnické konflikty se neustále dějí a mají neuvěřitelný mobilizační potenciál.

Úlohou Ministerstva vnitra a policie bude zajišťovat bezpečnost v tzv. sociálně vyloučených lokalitách. Práce policie zde musí být vidět. Musí být automatická a preventivní, ne reaktivní po občanských nepokojích. Případné demonstrace bude muset profesionálně a korektně zvládat.

Poslední zmínka je věnována anticiganistickým turistům z řad neonacistů. Vesměs jde o policii dobře známé figury, často s kriminální minulostí. Jezdí se do jiných měst poprat s policií. Dobře vědí, že se přes policejní kordony k Romům nedostanou. Sami jsou opatrní, vědí už, co si mohou dovolit. To se bohužel nedá říci o řadě místních, zejména mladých lidí. Ti často nevědí, jak závažného jednání se dopouští.

Příjemné čtení přeje kolektiv odboru bezpečnostní politiky.

2. Informace k vývoji extremistické scény ve 2. čtvrtletí roku 2013

V období od dubna do června 2013 bylo zaznamenáno celkem 73 akcí pořádaných přímo či s účastí extremistických subjektů. Z tohoto počtu bylo zhruba 34 akcí pravicových extremistů (dále jen „PEX“) a 29 akcí levicových extremistů (dále jen „LEX“). Ve stejném období bylo zaznamenáno 37 případů protiprávního jednání souvisejícího s PEX.

Umírněný vývoj obou extremistických scén narušily opětovně **protiromské projevy**, nejprve v Duchcově, okr. Teplice, později v Českých Budějovicích. Společným znakem obou protestních vln spojených s tzv. sociálně-vyloučenými lokalitami bylo jejich účelové vyvolání a zároveň snaha o využití ze strany PEX subjektů. Protiromské nálady lze považovat za zjednodušený následek neřešených problémů v sociálně vyloučených lokalitách.

2.1. Situace v oblasti pravicového extremismu

Krajně-pravicová scéna se v posledních měsících potýkala zejména s odchodem části aktivistů z Dělnické strany sociální spravedlnosti (dále jen „DSSS“). Z krátkodobého hlediska tyto události stranu limitovaly. To se projevilo nižší aktivitou, mj. i při organizaci veřejných akcí. S koncem 2. čtvrtletí a po akcích jako Prvomájové shromáždění v Přerově či shromáždění v Duchcově (22. června) se situace uvnitř DSSS stabilizovala a strana se opět začala veřejně projevovat.

Obě uvedené akce a dále protiromské protestní shromáždění v Českých Budějovicích (29. června) lze považovat za nejvýraznější v uplynulém čtvrtletí. Letošní **oslavy 1. Máje**, nazvané „Pryč z krize, pryč z EU“ proběhly oproti předchozím ročníkům netradičně v Přerově (místo Prahy a Brna). Akce se zúčastnilo přibližně 300 osob včetně radikálních stoupenců PEX.

Dne 18. května došlo v **Duchcově** k napadení manželského páru. Zhruba o týden později bylo video z incidentu zveřejněno serverem RadicalBoys, jedním z informačních portálů PEX. Zatímco první shromáždění, zejména místních občanů, ze dne 29. května proběhlo bez výraznějšího narušení veřejného pořádku, **shromáždění pořádané DSSS** ze dne 22. června se krátce po zahájení pochodu změnilo v potyčky a útoky z davu proti policii. Druhého shromáždění se zúčastnilo celkem zhruba 850–900 osob, z nichž 700 lze označit za stoupence PEX. Přibližně 300 osob pak lze zahrnout do militantního spektra PEX a fotbalových hooligans, kteří tvořili jádro útočníků proti PČR. Podobně proběhlo i první protestní shromáždění v Českých Budějovicích ze dne 29. června, kde však byla poměrně vyšší účast ze strany místních obyvatel, přibližně 300 osob ze zhruba 600 účastníků. Střety s policií byly vyvolány zejména přítomnými fotbalovými chuligány. Na vyvolávání protiromských nálad se aktivně podílely zejména osoby angažující se v projektu Demokratické strany pracujících (dále jen „DSP“)¹ a Čeští lvi², tedy osoby, které před nedávnem DSSS opustily. Chtějí si tak získat podporu veřejnosti.

Obrázek 1: Shromáždění v Českých Budějovicích

¹ Jde o subjekt vzniklý z nespokojených bývalých členů DSSS. V jeho čele stojí bývalý místopředseda DSSS Petr Kotáb.

² Další projekt zhrzených „dělníků“ zaštitěný mj. aktivisty Jiřím Šlégrem (přezdívka Alfa lev) a Pavlem Matějným (přezdívka Beta lev).

Spouštěčem současných demonstrací jsou konkrétní medializované incidenty. Lze sledovat podobnost s děním ve Šluknovském výběžku v roce 2011. Medializace je jedním z hlavních usnadňujících faktorů pro mobilizaci, která následně probíhá především prostřednictvím virtuálních sítí, často i s využitím pozmeněných či nepravdivých informací. Společný pro současnost i Šluknovsko je i způsob vystupování radikálních PEX a hooligans, kteří využívají přítomnosti místních obyvatel nejen během shromáždění, ale i po něm. V průběhu dochází často k cíleným provokacím policie s cílem vyvolání zákroku, který často zasáhne, byť i nepřímo, přítomné místní občany. Po shromáždění je pak takový zákrok interpretován jako důkaz policejní brutality, či násilí proti shromáždění místních občanů. PEX tímto způsobem chtějí diskreditovat nejen policii, ale nepřímo i „systém“, tedy státní zřízení.

Spouštěcí události silně mobilizují nejen krajně-pravicovou scénu, ale především i místní obyvatelstvo. Současná vlna protiromských nálad je velmi podobná vzniku a průběhu konfliktu na Šluknovsku v roce 2011. Mezi obyvatelstvem lze vysledovat frustraci z ekonomických, sociálních a politických podmínek a následně také více či méně subjektivní pocit snížené bezpečnosti. Dochází ke kriminalizaci romské komunity, univerzálními viníky se stávají Romové jako etnikum. Řešení tohoto problému není v plné kompetenci policie, ale i dalších státních i nestátních subjektů.

jako etnikum. Řešení tohoto problému není v plné kompetenci policie, ale i dalších státních i nestátních subjektů.

Obrázek 2: Staré známé postavy pod novým názvem. V čele Českých lvů stojí „Alfa lev“ Jiří Šlégr.

Z dalších událostí v posledních měsících v rámci domácí krajně-pravicové a krajně-konzervativní scény lze zmínit podporu syrského režimu prezidenta Bašira Asada³. Ve spolupráci s pro-Asadovskou částí syrské komunity se čeští zástupci zúčastnili v Itálii fóra „Evropské fronty na podporu Sýrie“, neformálně zaštitěné krajně-nacionalistickým hnutím Casa Pound.

Intenzivní byla nadále spolupráce mezi domácí a zahraniční, zejména německou a slovenskou krajně-pravicovou scénou. Čeští zástupci se zúčastnili Prvomájové oslavy ve Würzburgu, pořádané Freies Netz Süd⁴, vysoká byla i účast na koncertech v zahraničí⁵. O koncerty v zahraničí projevovaly zájem i tuzemské kapely, a to jak na tradičních koncertech určených pro PEX, tak i tzv. „apolitických“.

2.2. Krajně-levicová scéna

V rámci krajně-levicové scény nadále **převládala aktivita anarchistického spektra**. To se v průběhu loňského roku výrazněji transformovalo, v souvislosti s odchodem vůdčích osobností. Výsledkem byla změna celkové strategie i projevů, charakterizovaná jako přesun „z ulic na klubovou scénu“. Vznikala autonomní informační centra, klubovny, kavárny či kluby. V těchto prostorech byly pořádány koncerty, diskuze, přednášky, promítání, workshopy a další akce.

³ Podpora Asadovu režimu byla projevovala pořádanými demonstracemi či letákovými akcemi v českých městech.

⁴ PEX uskupení v Bavorsku.

⁵ Několik desítek slovenských PEX se zúčastnilo prvomájového shromáždění v Přerově, přičemž projev jejich zástupce byl u českých PEX oceňován jako nejpovedenější.

Tato strategie postupně proměňovala anarchistickou scénu v **poměrně konsolidované, koordinované těleso**. Sensitivně **reflekovala vývoj v zahraničí**, mobilizaci tamních scén i jejich projevy. Výsledkem toho byly tzv. solidární kampaně na podporu ať už celých scén, organizací či jednotlivých aktivistů. Byly organizovány shromáždění, koncerty či tzv. přímé akce, spojené s poškozováním majetku. Lze zmínit kampaně na podporu řeckých anarchistů či ruských antifašistů. Nejvýznamnější akcí 2. čtvrtletí bylo bezesporu Prvomájové shromáždění v Praze, jehož se zúčastnilo zhruba 600 osob. Akce proběhla bez narušení veřejného pořádku a stejně jako v loňském roce byly oslavy 1. Máje doplněny doprovodným programem v klubech v Praze i v dalších městech ČR.

Obrázek 3: Pozvánka na anarchistický 1. Máj obsahovala vzkaz “těm nejbohatším”: “Váš mejdan skončil. Náš právě začíná...”

Někteří krajně levicoví aktivisté působili v rámci občanských iniciativ aktivních v sociálně vyloučených lokalitách (např. ostravské Přednádraží, či ústecké Krásné Březno). Zmínit lze např. iniciativu „Bydlení pro všechny“. Působením v rámci občanských iniciativ se aktivisté snaží oslovit širší skupiny obyvatel. Tato uskupení nelze považovat za extremistická.

Radikální marxisticko-leninské organizace byly dlouhodobě veřejně spíše neaktivní a projevovaly se zpravidla pouze v souvislosti s akcemi pořádanými Komunistickou stranou Čech a Moravy. Zejména v řadách Svazu mladých komunistů Československa se vyskytují radikálnější zaměření noví a generačně mladší přívrženci. Ve 2. čtvrtletí prakticky ustala jakákoliv činnost Nové antikapitalistické levice, její členové se inkorporovali do jiných krajně-levicových subjektů.

3. Statistiky

3.1. Extremistická kriminalita ve 2. čtvrtletí roku 2013

Kriminalita - extremismus za období 1. 1. 2013 až 30. 4. 2013			
Název	Zjiš.	Objas.	Pach.
úmyslné ublížení na zdraví (§§ 145, 146)	1	0	0
nás.a vyhrož. proti skup. ob. a jedn.(§ 352)	3	2	4
týrání svěřené osoby (§ 198)	1	0	0
týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199)	1	0	0
ostatní pohlavní úchytky (§ 358)	1	1	1
krádeže vloup.do víkend.chat soukr.os.(§ 178,205)	1	0	0
poškození cizí věci (§ 228)	1	0	0
výtržnictví (§§ 358, 359)	2	1	1
výtrž. na sportovních a veřejných akcích (§ 358)	1	1	1
sprejerství (§§ 228/2)	1	0	0
hanob. národa, rasy, etnické a jiné skup. (§ 355)	6	5	11
podpor. a propag. hnutí směř. svobody (§§ 403,4,5)	26	8	17
Česká republika CELKEM	45	18	35

Za měsíc duben roku 2013 je evidováno 15 zjištěných extremistických trestných činů. 6 bylo objasněno, bylo zjištěno 11 pachatelů. Převažují TČ podpora a propagace hnutí (10 zjištěných). V měsíci březen roku 2013 byly evidovány pouze 4 zjištěné, 5 objasněných TČ. Zjištěno bylo v březnu 10 pachatelů. Nelze z toho však vyvozovat, že dubnové hodnoty se významně navýšily. Březnové hodnoty byly rekordně nízké.

Kriminalita - extremismus za období 1. 1. 2013 až 31. 5. 2013			
Název	Zjiš.	Objas.	Pach.
úmyslné ublížení na zdraví (§§ 145, 146)	2	1	2
nás.a vyhrož. proti skup. ob. a jedn.(§ 352)	6	3	6
týrání svěřené osoby (§ 198)	1	0	0
týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199)	1	0	0
ostatní pohlavní úchyly (§ 358)	1	1	1
poškození cizí věci (§ 228)	1	0	0
výtržnictví (§§ 358, 359)	2	1	1
výtrž. na sportovních a veřejných akcích (§ 358)	1	1	1
sprejerství (§§ 228/2)	1	0	0
hanob. národa, rasy, etnické a jiné skup. (§ 355)	9	5	11
podněc. k národnostní a rasové nenávisti (§ 356)	2	1	1
podpor. a propag. hnutí směř. svobody (§§ 403,4,5)	37	13	26
Česká republika CELKEM	64	26	49

V květnu roku 2013 je evidováno 19 zjištěných, 8 objasněných TČ. Zjištěno bylo 14 pachatelů. Také v květnu je v čele podpora a propagace hnutí (11 zjištěných TČ). Na druhém místě je hanobení národa, rasy, etnické a jiné skupiny (3 zjištěné TČ). Oproti dubnu lze v květnu sledovat mírný nárůst hodnot.

Kriminalita - extremismus za období 1. 1. 2013 až 30. 6. 2013			
Název	Zjiš.	Objas.	Pach.
úmyslné ublížení na zdraví (§§ 145, 146)	3	2	4
nás.a vyhrož. proti skup. ob. a jedn.(§ 352)	10	4	7
týrání svěřené osoby (§ 198)	1	0	0
týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199)	1	0	0
ostatní pohlavní úchyly (§ 358)	1	1	1
poškození cizí věci (§ 228)	1	0	0
výtržnictví (§§ 358, 359)	2	1	1
výtrž. na sportovních a veřejných akcích (§ 358)	1	1	1
sprejerství (§§ 228/2)	1	0	0
zneužívání pravomoci úřední osoby (§ 329)	2	2	2
hanob. národa, rasy, etnické a jiné skup. (§ 355)	13	7	13
podněc. k národnostní a rasové nenávisti (§ 356)	2	1	1
podpor. a propag. hnutí směř. svobody (§§ 403,4,5)	39	18	32
Česká republika CELKEM	77	37	62

V měsíci červen roku 2013 jsou evidovány 13 zjištěných, 11 objasněných TČ. Zjištěno bylo 13 pachatelů. Ve 4 případech se jednalo o hanobení národa, rasy, etnické a jiné skupiny a násilí a vyhrožování proti skupině obyvatel a jednotlivci, ve dvou případech o podporu a propagaci hnutí.

3.2. Extremistická kriminalita ve 2. čtvrtletí roku 2013 podle krajů

Kriminalita s extremistickým podtextem v krajích ČR v roce 2013							
kraj	1.1. – 31.3.2013			1.1. – 31.4.2013			změna
	zjištěné	objas.	počet	zjištěné	objas.	počet	zjištěno
	TČ	TČ	pachatelů	TČ	TČ	pachatelů	
Praha	5	2	6	6	2	6	1
Středočeský	3	0	1	5	0	1	2
Jihočeský	1	0	3	1	0	3	0
Plzeňský	1	0	0	1	0	0	0
Karlovarský	0	0	0	0	0	0	0
Ústecký	2	1	3	3	2	4	1
Liberecký	0	0	0	1	1	2	1
Královéhradecký	0	0	0	0	0	0	0
Pardubický	2	1	1	3	1	1	1
Vysočina	2	1	2	5	1	2	3
Jihomoravský	5	1	1	5	1	1	0
Olomoucký	4	2	2	7	5	8	3
Moravskoslezský	4	4	5	6	5	7	2
Zlínský	1	0	0	2	0	0	1
ČR	30	12	24	45	18	35	15

Trestné činnosti v dubnu roku 2013 vévodily kraje Olomoucký a Vysočina (3 zjištěné TČ, 3 objasněné TČ, 6 zjištěných pachatelů, resp. 3/0/0), následovaný kraji Moravskoslezským a Středočeským (2/1/2, resp. 2/0/0). V Praze byl v dubnu zjištěn pouze 1 TČ s extremistickým podtextem.

Kriminalita s extremistickým podtextem v krajích ČR v roce 2013							
kraj	1.1. - 30.4.2013			1.1. - 31.5.2013			změna
	zjištěné	objas.	počet	zjištěné	objas.	počet	zjištěno
	TČ	TČ	pachatelů	TČ	TČ	pachatelů	
Praha	6	2	6	9	3	8	3
Středočeský	5	0	1	7	2	3	2
Jihočeský	1	0	3	1	0	3	0
Plzeňský	1	0	0	4	3	6	3
Karlovarský	0	0	0	0	0	0	0
Ústecký	3	2	4	7	3	7	4
Liberecký	1	1	2	2	1	2	1
Královéhradecký	0	0	0	0	0	0	0
Pardubický	3	1	1	3	1	1	0
Vysočina	5	1	2	5	1	2	0
Jihomoravský	5	1	1	8	1	1	3
Olomoucký	7	5	8	7	5	8	0
Moravskoslezský	6	5	7	8	5	7	2
Zlínský	2	0	0	3	1	1	1
ČR	45	18	35	64	26	49	19

V měsíci květnu se do čela protlačily kraj Ústecký (4/1/3), dále Praha (3/1/2), Plzeňský (3/3/6) a Jihomoravský (3/0/0) kraj. Ve Středočeském a Moravskoslezském kraji byly zjištěny 2 TČ s extremistickým podtextem.

Kriminalita s extremistickým podtextem v krajích ČR v roce 2013							
kraj	1.1. - 31.5.2013			1.1. - 30.6.2013			změna
	zjištěné	objas.	počet	zjištěné	objas.	počet	zjištěno
	TČ	TČ	pachatelů	TČ	TČ	pachatelů	
Praha	9	3	8	12	4	9	3
Středočeský	7	2	3	7	2	3	0
Jihočeský	1	0	3	4	2	5	3
Plzeňský	4	3	6	4	3	6	0
Karlovarský	0	0	0	0	0	0	0
Ústecký	7	3	7	7	3	7	0
Liberecký	2	1	2	2	1	2	0
Královéhradecký	0	0	0	0	0	0	0
Pardubický	3	1	1	3	2	2	0
Vysočina	5	1	2	5	1	2	0
Jihomoravský	8	1	1	11	6	7	3
Olomoucký	7	5	8	8	5	8	1
Moravskoslezský	8	5	7	11	6	8	3
Zlínský	3	1	1	3	2	3	0
ČR	64	26	49	77	37	62	13

V měsíci červnu roku 2013 byly zjištěny 3 TČ v Praze (3/1/1), kraji Jihočeském (3/2/2), Jihomoravském (3/5/6) a Moravskoslezském (3/1/1). V Olomouckém kraji byl zjištěn 1 TČ, ve všech zbylých krajích nebyl zjištěn žádný TČ.